

Správa o používaní biozložiek v motorových palivách za rok 2019

1. Vnútrotný trh SR s motorovými palivami

Zákonom číslo 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OZE“), bola zabezpečená transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/30/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/32/ES, pokiaľ ide o kvalitu paliva využívaného v plavidlách vnútrozemskej vodnej dopravy, a zrušuje smernica 93/12/EHS.

V roku 2019 bolo do daňového voľného obehu umiestnených 110,1 PJ motorových palív, z toho biozložky predstavovali 7,07 %.

Program biopalív bol v roku 2019 realizovaný ako:

- primiešavanie esterov pri výrobe motorovej nafty v kvalite podľa EN 590, resp. motorová nafta s prímiesou esterov v kvalite podľa EN 590 bola na domáci trh uvádzaná z dovozu;
- primiešavanie ETBE (etyltercbutyléter) a bioetanolu pri výrobe motorového benzínu v kvalite podľa EN 228 s následným uvádzaním tohto výrobku na domáci trh.

Na trhu SR s pohonnými látkami sa uplatňovali biopalivá 1. generácie ako nízko percentuálne zmesi biozložiek s uhl'ovodíkovými palivami, distribuované prostredníctvom existujúcej infraštruktúry (distribučný systém a predajné miesta).

Povinnosť uvádzať biopalivá na domáci trh bola pre rok 2019 ustanovená v § 14a ods. 1 písm. c) zákona o OZE v znení platnom pre sledované obdobie, referenčnou hodnotou na úrovni 6,9 %. Týmto vyplynula pre dotknuté podnikateľské subjekty povinnosť uvádzať na trh biopalivá v množstve zodpovedajúcom tejto referenčnej hodnote, vypočítanej z energetického obsahu z celkového množstva motorových palív súvisiacich s jeho podnikateľskými aktivitami za rok 2019.

Plnenie programu biopalív uvádza nasledovná tabuľka:

Tovarová komodita	rok 2017		rok 2018		rok 2019	
	Benzín, (t; m ³)	546 553	728 246	554 697	739 205	569 588
ETBE, (t; m ³)	33 579	43 814	32 692	42 657	30 197	39 401
Obsah ETBE v zmesi (% obj.)	-	6,02	-	5,77	-	5,19
Bioetanol, (t; m ³)	22 520	28 568	21 944	27 838	24 494	31 072
Obsah bioetanolu v zmesi, (% obj.)	-	3,92	-	3,77	-	4,09
Nafta, (t; m ³)	1 912 844	2 289 085	1 985 631	2 376 368	2 016 092	2 412 777
Biopalivá, (t; m ³)	139 762	158 668	144 004	163 667	145 254	164 903*
Obsah biopalív v zmesi, (% obj.)	-	6,93	-	6,89	-	6,83
Referenčná hodnota stanovená zákonom o OZE	5,8		5,8		6,9	
Dosiahnutý energetický podiel (% biozložiek na energetický obsah motorových palív)	5,99		5,94		7,07	

*z toho UCO 39 269 m³

Zdroj štatistických údajov:

Informácie z „Hlásení o plnení povinnosti uvádzať na trh pohonné látky s obsahom biopalív“, podľa zákona o OZE – údaje za komodity benzín a nafta, údaje za komodity estery, ETBE a bioetanol údaje za r. 2017, r. 2018 a r. 2019.

Energetický podiel biozložiek v roku 2019 bol vypočítaný na základe údajov uvedených v prílohe III. smernice o OZE 2009/28/ES.

Prepočty údajov za rok 2019 podľa RED 2009/28/ES:

Motorové palivo/bio	množstvo v litroch	vyjadrenie v PJ	Vyjadrenie v toe
automobilový benzín	688 550 603	22,034	526 273
motorová nafta	2 247 873 836	80,924	1 932 837
ETBE	39 400 746	1,064	25 413
bioetanol	31 071 975	0,653	15 597
biopalivá v nafte	164 903 335	5,442	129 980

1 toe = 41,868 GJ (The [IEA/OECD](#) define one toe to be equal to 41.868 [GJ](#)¹¹ or 11.63 [MWh](#))

2. Legislatívny rámec pre uvádzanie biopalív na trh v roku 2019

- Uvádzanie biopalív na trh s motorovými palivami bolo v roku 2019 ustanovené zákonom o OZE, zo zákona vyplýva, že:
- podľa § 14a ods. 1 právnická osoba alebo fyzická osoba podľa odseku 2 je povinná uvádzať na trh pohonnú látku s obsahom biopalív v referenčnej hodnote vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva pohonných látok uvedených na trh, ktorá je
 - a) 5,8 % pre rok 2017,
 - b) 5,8 % pre rok 2018,
 - c) 6,9 % pre rok 2019,
 - d) 7,6 % pre rok 2020,
 - e) 8,0 % pre rok 2021,
 - f) 8,2 % pre roky 2022 až 2030.
 - podľa § 14a ods. 3 právnická osoba alebo fyzická osoba podľa odseku 2 je povinná plnenie povinnosti podľa odseku 1 zabezpečiť za kalendárny rok.

Na účely zákona o OZE sa právnickou osobou alebo fyzickou osobou podľa § 14a ods. 2 rozumie právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá:

- a) uvádza do daňového voľného obehu podľa osobitného predpisu na území Slovenskej republiky pohonnú látku,
 - b) prepravuje na územie Slovenskej republiky pohonnú látku mimo pozastavenia dane na podnikateľské účely,
 - c) dováža na územie Slovenskej republiky pohonnú látku z tretích štátov,
 - d) je iná ako podľa osobitného predpisu, ak uvádza na trh pohonnú látku iným spôsobom, ako je uvedený v písmenách a) až c).
- podľa § 2 ods. 4 sa na účely zákona o OZE pohonnou látkou vyrobenou z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len biopalivo) rozumie
 - a) bioetanol, ktorým je etanol vyrobený z biomasy,
 - b) biodiesel, ktorým je ester vyrobený z rastlinného oleja alebo živočíšneho tuku,
 - c) bioplyn vyrobený z biomasy,
 - d) biometanol, ktorým je metanol vyrobený z biomasy,
 - e) biometán vyrobený z biomasy,
 - f) biodimetyléter, ktorým je dimetyléter vyrobený z biomasy,
 - g) bioetyltercbutyléter, z bioetanolu vyrobený etyltercbutyléter s obsahom bioetanolu 47 % objemu,
 - h) biometyltercbutyléter, z biometanolu vyrobený metyltercbutyléter s obsahom biometanolu 36 % objemu,
 - i) syntézou vyrobené uhl'ovodíky alebo zmesi takýchto uhl'ovodíkov vyrobené z biomasy,
 - j) biovodík, ktorým je vodík vyrobený z biomasy,
 - k) čistý rastlinný olej, olej vyrobený z olejnatých rastlín lisovaním, extrahovaním alebo podobným postupom, surový alebo rafinovaný, ale chemicky nemodifikovaný vrátane odpadových rastlinných olejov,
 - l) iná látka vyrobená z biomasy, ak sa používa na dopravné účely,
 - m) kvapalné alebo plynné motorové palivo z obnoviteľných zdrojov energie nebiologického pôvodu, ktorým je kvapalné alebo plynné palivo používané

v doprave a ktorého energetický obsah pochádza z iných obnoviteľných zdrojov energie ako biomasa.

➤ Zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona č. 268/2017 Z. z., zo zákona vyplýva, že:

- podľa § 19 ods. 6 prevádzkovateľ daňového skladu, ktorým je podnik na výrobu minerálneho oleja uvedeného v § 6 ods. 1 písm. a) a d), je oprávnený na základe povolenia na výrobu zmesi vyrábať minerálny olej ako zmes
 - a) minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 12 41, 2710 12 45 a 2710 12 49 a biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. c) a e) alebo minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 12 41, 2710 12 45 a 2710 12 49 a biogénnych látok uvedených v § 4 ods. 7 písm. c), d) a e),
 - b) minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 43, 2710 19 46, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 11, 2710 20 15, 2710 20 17, 2710 20 19 a biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. a) a e).

- podľa § 7 je zvýhodnená sadzba dane na minerálny olej s obsahom biogénnej látky ustanovená nasledovne:
 1. Na motorový benzín kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49 je možné uplatniť sadzbu dane vo výške 514 eur/1 000 l, ak obsahuje:
 - a) bioetanolovú zložku
 1. od 1. januára 2018 v objeme 5,9 % a viac,
 2. od 1. januára 2019 v objeme 6,2 % a viac,
 3. od 1. januára 2020 v objeme 7,4 % a viac, vrátane biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. e) v objeme 0,5 % a viac.
 - b) biogénnu látku uvedenú v § 4 ods. 7 písm. e)
 1. od 1. januára 2021 v objeme 1 % a viac,
 2. od 1. januára 2022 v objeme 1,5 % a viac.
 2. Na plynový olej kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 43, 2710 19 46, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 11, 2710 20 15, 2710 20 17 a 2710 20 19 je možné uplatniť sadzbu dane vo výške 368 eur/1 000 l, ak obsahuje:
 - a) od 1. januára 2018 do 31. decembra 2020
 1. biodiesel v objeme 6,9 % a viac, alebo
 2. biodiesel v objeme 6,4 % a viac a biogénnu látku uvedenú v § 4 ods. 7 písm. e) v objeme 0,5 % a viac.
 - b) od 1. januára 2021 biogénnu látku uvedenú v § 4 ods. 7 písm. e) v objeme 1 % a viac.

- podľa § 4 ods. 7 biogénnou látkou sa rozumie kvapalná biogénna látka alebo plynná biogénna látka vyrobená z biomasy, ktorou je
 - a) biodiesel, ester kódu kombinovanej nomenklatúry 3826 00 10 vyrobený z rastlinného oleja alebo živočíšneho tuku alebo použitého odpadového oleja rastlinného pôvodu alebo živočíšneho pôvodu,
 - b) čistý rastlinný olej, olej vyrobený z olejnatých rastlín lisovaním, extrahovaním alebo podobným postupom, surový alebo rafinovaný, ale chemicky nemodifikovaný kódu kombinovanej nomenklatúry 1507 až 1518,
 - c) bioetyltercbutyléter, z bioetanolu vyrobený etyltercbutyléter kódu kombinovanej nomenklatúry 2909 19 10 s obsahom bioetanolu 47 % objemu,
 - d) bioetanol, lieh kódu kombinovanej nomenklatúry 2207 20 00 s obsahom alkoholu najmenej 99,7 % objemu,
 - e) pokročilé biopalivo, ktorým je biopalivo podľa osobitného predpisu.

2.1. Štátna podpora v oblasti biopalív v roku 2019

Podpora využívania biopalív bola realizovaná v roku 2019 zákonom č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, zvýhodnenou sadzbou dane pre motorový benzín a plynový olej s obsahom biogénnej látky v objeme ustanovenom § 7 ods. 1 a 2 tohto zákona.

3. Prehľad o plnení zákona o OZE v roku 2019

V roku 2019 sa na účely odseku 1 § 14a zákona o OZE do výpočtu referenčnej hodnoty započítavali len biopalivá, ktoré spĺňali kritériá trvalej udržateľnosti podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 271/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú kritériá trvalej udržateľnosti a ciele na zníženie emisií skleníkových plynov z pohonných látok.

Realizácia programu biopalív pokračovala aj v roku 2019 a uskutočňovala sa reťazom podnikateľských subjektov „pestovateľ/chovateľ – spracovateľ – výrobca biozložiek a motorových palív – distribútor – spotrebiteľ/zákazník“ ako:

- primiešavanie esterov pri výrobe motorovej nafty v kvalite EN 590, resp. motorová nafta s prímiesou esterov v kvalite EN 590 bola na domáci trh uvádzaná z dovozu;
- primiešavanie ETBE (etyltercbutyléteru) a bioetanolu pri výrobe motorového benzínu v kvalite EN 228 s následným uvádzaním tohto výrobku na domáci trh.

Realizácia programu biopalív je kvantifikovaná ako plnenie referenčnej hodnoty pre biopalivá, ustanovenej hodnotou 6,9 % pre rok 2019. Skutočne dosiahnuté plnenie referenčnej hodnoty za rok 2019 je vyjadrené údajom 7,07 % energetického obsahu z celkového množstva motorového benzínu a motorovej nafty. V množstvách a v energetickom vyjadrení to uvádza text a tabuľka uvedená v bode 1 tejto správy.